

Τί συμβολίζουν όλα όσα γίνονται στο βάπτισμα;

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή / Πεμπτούσα

image not found or type unknown

Αγίου Κυρίλλου Ιεροσολύμων,
Β' Μυσταγωγική Κατήχηση

Α'. Είναι πολύ χρήσιμες και ωφέλιμες για σας οι καθημερινές Κατηχήσεις και οι νέες διδασκαλίες, που σας γνωρίζουν νέες πραγματικότητες και δυνατότητες και σας τροφοδοτούν με καινούρια στοιχεία πάνω στην πίστη. Ιδιαίτερα είναι ωφέλιμες σε σας, που αναγεννηθήκατε από την παλαιά ζωή της αμαρτίας στη νέα ζωή της Χάριτος. Είναι λοιπόν αναγκαίο να σας μιλήσω σχετικά με όσα έρχονται σαν συνέχεια της χθεσινής Κατήχησης, για να μάθετε τί συμβόλιζαν αυτά που κάνατε χθες, μέσα στο Βαπτιστήριο.

Β'. Αμέσως, μόλις μπήκατε στο Βαπτιστήριο βγάλατε το χιτώνα σας. Και αυτό

συμβολίζει ότι ξεντυθήκατε τον παλαιό άνθρωπο και τις πράξεις του (Πρβλ. Κολ. 3, 19). Όταν βγάζατε τον χιτώνα, παραμείνατε γυμνοί, μιμούμενοι έτσι και μ' αυτό τον Χριστό που γυμνώθηκε στο Σταυρό. Εκείνον, που με τη γύμνωσή Του απογύμνωσε τις αρχές και τις εξουσίες του σκότους και τις κατατρόπωσε με ολοφάνερη γενναιότητα, πάνω στο ξύλο του Σταυρού (Πρβλ. Κολ, 2, 15). Επειδή λοιπόν στα μέλη του σώματός μας ήταν φωλιασμένες και κατοικούσαν οι δυνάμεις του «αντικειμένου», γι' αυτό και δεν πρέπει πλέον, μετά το Βάπτισμα, να φοράτε τον παλαιό εκείνο χιτώνα, δεν εννοώ βέβαια τον αισθητό, αλλά εννοώ τον παλαιό άνθρωπο, αυτόν που φθείρεται από τις απατηλές επιθυμίες (Πρβλ. Εφ. 4, 22). Αυτόν, μη γένοιτο, να τον ξαναφορέσει εκείνη η ψυχή, που μια φορά τον ξεντύθηκε. Αλλά να λέει πάντα, όπως η νύμφη του Χριστού στο Άσμα Ασμάτων: «Ξεντύθηκα κι έβγαλα το χιτώνα μου, πώς να τον ξαναφορέσω;» (Ασμ. 5,3). Ω πράγμα θαυμαστό! Στεκόσαστε γυμνοί μπροστά σε όλους και δεν ντρεπόσαστε, επειδή πραγματικά, εκείνη τη στιγμή, είσατε όπως ο πρωτόπλαστος Αδάμ, ο οποίος ήταν μέσα στον Παράδεισο γυμνός και δεν ντρεπόταν (Πρβλ. Γεν. 2, 25).

Γ'. Έπειτα αφού ξεντυθήκατε, χριστήκατε με το επορκιστό έλαιο, απ' την κορφή ως τα νύχια των ποδιών. Και έτσι γίνετε κοινωνοί της ήμερης και καρποφόρας ελιάς, του Ιησού Χριστού. Γιατί, αφού αποκοπήκατε από την αγριελιά και μπολιαστήκατε στην ήμερη και καρποφόρα ελιά, γίνετε και σεις ήμεροι και καρποφόροι, δηλαδή αποκτήσατε τα δικά της χαρακτηριστικά γνωρίσματα (Πρβλ. Ρωμ.11, 24). Το επορκιστό έλαιο λοιπόν, ήταν σύμβολο της βαθύτερης και πραγματικής κοινωνίας σας με το Χριστό. Και ακόμα ήταν αποδιωχτικό κάθε ίχνους δύναμης του «αντικειμένου» πάνω σας. Όπως ακριβώς λοιπόν τα εμψύσματα των αγίων ανθρώπων και η επίκληση του Ονόματος του Θεού καίει, σαν σφοδρή και αδυσώπητη φλόγα, και διώχνει τους δαίμονες, έτσι και το επορκιστό αυτό έλαιο, με την επίκληση του Θεού και την προσευχή παίρνει τέτοια δύναμη ώστε, όχι μόνο καίει και καθαρίζει τα ίχνη των αμαρτημάτων, αλλά διώχνει μακριά και τις αόρατες δυνάμεις του πονηρού.

Δ'. Μετά από αυτά σας πήραν από το χέρι και σας οδήγησαν στην άγια κολυμβήθρα, όπως κατέβασαν το Χριστό από το Σταυρό και τον έφεραν στο μνήμα, που βλέπουμε εδώ εμπρός μας. Στη συνέχεια, σας ρώτησαν χωριστά τον καθένα, αν πιστεύει στο Όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Και ομολογήσατε τη σωτήρια ομολογία και κάματε τρεις καταδύσεις στο νερό και τρεις αναδύσεις από το νερό, δηλώνοντας και μ' αυτό, συμβολικά, την τριήμερη ταφή του Χριστού. Όπως, λοιπόν, ακριβώς και ο Σωτήρας μας, έμεινε τρεις μέρες και τρεις νύχτες θαμμένος στα έγκατα της γης (Πρβλ. Ματθ. 12, 40), έτσι κι εσείς. Με την πρώτη ανάδυση μιμηθήκατε την πρώτη ημέρα και την πρώτη νύχτα της ταφής του Χριστού. Γιατί, όπως ο άνθρωπος δεν βλέπει καθόλου τη νύχτα, ενώ την

ημέρα ζει στο φως, έτσι κι εσείς κατά την κατάδυση δεν μπορούσατε να δείτε τίποτα, κατά την ανάδυση όμως πάλι ξαναγυρίζατε στη ζωή της ημέρας. Την ίδια στιγμή πεθάνατε και γεννηθήκατε. Κι εκείνο το σωτήριο νερό σας έγινε τάφος και μητέρα. Εκείνο που είπε ο Σολομώντας, σε άλλη βέβαια περίπτωση, «υπάρχει ορισμένος καιρός για τοκετό και άλλος, ορισμένος για το θάνατο» (Εκκλ. 3, 2), θα εφαρμοζόταν και σε σας, αλλά με την αντίστροφη σειρά. Υπήρξε για σας καιρός κατάλληλος για θάνατο και καιρός κατάλληλος για αναγέννηση. Με τη διαφορά, ότι στην περίπτωση σας, στον ίδιο χρόνο, έγινε και ο θάνατος και η αναγέννησή σας (δηλαδή τον ίδιο καιρό τελεσιουργήθηκε και ο θάνατος του παλαιού ανθρώπου και η γέννηση του καινού, του νέου), γιατί η αναγέννησή σας την ίδια στιγμή πορεύτηκε τον ίδιο δρόμο με το θάνατό σας.

Ε'. Πρωτάκουστο και παράδοξο πράγμα! Ούτε πεθάναμε, ούτε ενταφιαστήκαμε στην πραγματικότητα. Ούτε αληθινά σταυρωθήκαμε και αναστηθήκαμε. Αλλά, ενώ έγινε συμβολικά και μυστηριακά, μυστικά, η μίμηση της Σταύρωσης και της Ανάστασης, όμως συντελέστηκε αληθινά η σωτηρία. Ο Χριστός, πραγματικά, σταυρώθηκε, ενταφιάστηκε και αναστήθηκε. Κι όλα αυτά τα χάρισε σε μας ώστε, όταν συμβολικά, μυστηριακά και μυστικά μιμηθούμε τα πάθη Του, να κερδίσουμε πραγματικά τη σωτηρία. Ω μέγεθος φιλανθρωπίας! Ο Χριστός τρυπήθηκε στα άχραντα χέρια Του με καρφιά και πόνεσε σφοδρά και σε μένα, χωρίς να πονέσω και χωρίς να κοπιάσω, μόνο με την κοινωνία μαζί Του, μου δίνεται χάρισμα η σωτηρία.

ΣΤ'. Ας μη νομίζει λοιπόν κανείς ότι το Βάπτισμα γίνεται πρόξενο μόνο της αφέσεως των αμαρτιών και της «εν Χριστώ» υιοθεσίας, όπως το βάπτισμα του Ιωάννου του Προδρόμου γινότανε μόνο για να δίνει την άφεση των αμαρτιών. Πρέπει λοιπόν να γνωρίζουμε καλά ότι όπως το Βάπτισμα γίνεται πρόξενο του καθαρισμού των αμαρτιών μας και της δωρεάς του Αγίου Πνεύματος, έτσι είναι και αντίτυπο των παθημάτων του Χριστού. Γι' αυτό και ο Απόστολος Παύλος, στο χωρίο που διαβάσαμε, είπε μεγαλόφωνα: «Ή μήπως αγνοείτε ότι όσοι βαπτιστήκαμε στο Όνομα του Ιησού Χριστού, στο θάνατο Του βαπτιστήκαμε; Ενταφιαστήκαμε λοιπόν μαζί Του, διά του βαπτίσματος» (Ρωμ. 6,3-4). Αυτά ίσως να τα είπε για όσους νομίζουν ότι το Βάπτισμα εξαλείφει μόνο τις αμαρτίες και μας κάνει υιούς του Θεού, όχι όμως ότι μας κάνει συμβολικά και μυστικά και συγκοινωνούς των πραγματικών παθημάτων του Χριστού.

Ζ'. Για να μάθουμε, λοιπόν, ότι όσα υπέμεινε ο Χριστός για μας και για τη σωτηρία μας, τα έπαθε πραγματικά και όχι φανταστικά, και ότι με το Βάπτισμα γινόμαστε και εμείς κοινωνοί στα παθήματά Του, ο Απόστολος Παύλος, πολύ χαρακτηριστικά και συγκεκριμένα, κήρυξε: «Διότι εάν, σαν τα δέντρα, που είναι μαζί φυτεμένα και θρεμμένα, έχουμε γίνει ένα με το Χριστό στο Βάπτισμα, που είναι ομοίωμα του

θανάτου Του, κατά φυσική συνέπεια, θα γίνουμε ένα και στην Ανάστασή Του» (Ρωμ. 6, 5), Καλά και εσκεμμένα χρησιμοποιείται η εικόνα των δέντρων που είναι μαζί φυτεμένα και θρεμμένα, γιατί και εδώ έχει φυτευθεί η Άμπελος η αληθινή, ο Χριστός. Και εμείς, επειδή μέσα στο Βάπτισμα, που είναι ομοίωμα του θανάτου Του, κοινωνούμε στο θάνατό Του, έχουμε γίνει σαν άλλα δέντρα που φυτεύτηκαν και τράφηκαν μαζί Του. Συγκέντρωσε τώρα όλη την προσοχή του νου σου στα λόγια του Αποστόλου. Δεν είπε ότι έχουμε γίνει σύμφυτοι με το θάνατό Του, αλλά με το ομοίωμα του θανάτου Του. Διότι ο θάνατος του Χριστού, υπήρξε πραγματικός θάνατος. Χωρίστηκε η ψυχή από το σώμα Του, και η ταφή Του ήταν πραγματική. Το πραγματικό Άγιο Σώμα Του τυλίχτηκε στο καθαρό σεντόνι και όλα τα άλλα, όσα διαδραματίστηκαν στα Πάθη Του και στην Ταφή Του, συνέβηκαν πραγματικά. Εμάς όμως το βάπτισμα μας κάνει συμβολικά και μυστικά κοινωνούς των παθημάτων και του θανάτου του Χριστού, αλλά τη σωτηρία δεν μας τη χαρίζει συμβολικά και μυστικά, αλλά πραγματικά.

Η'. Παρακαλώ να κρατάτε γερά στη μνήμη σας όλα αυτά που διδαχθήκατε με σαφήνεια και πληρότητα, ώστε και εγώ ο ανάξιος να μπορώ να λέω για σας: «Σας αγαπώ, γιατί πάντοτε με θυμάστε και διατηρείτε καθετί που σας έχω παραδώσει» (Πρβλ. Α' Κορ. 11,2). Και είναι αναμφισβήτητα δυνατός ο Θεός. Εκείνος που σας ανέστησε από το θάνατο της αμαρτίας και σας χάρισε τη νέα ζωή (Πρβλ. Ρωμ. 6,13) να σας χαριτώσει, ώστε να διανύσετε το δρόμο της νέας αυτής ζωής, με συνέπεια και ακρίβεια (Πρβλ. Ρωμ. 6, 4), γιατί σ' Αυτόν ανήκει η δόξα και η δύναμη τώρα και στους αιώνες. Αμήν.

Αγ. Κυρίλλου Ιεροσολύμων, «Κατηχήσεις», εκδ. Ετοιμασία Ι.Μ.Τιμίου Προδρόμου – Καρέα, σ. 425-429) orthognosia.blogspot.gr